



*Heç kəs yıxa bilməz yığında olsa.
Kömədi, dayaqdı, gümanı qardaş.
Vuran əllərini, döyünən qəlbini.
Qolda güc, arxanda həyəndi qardaş.*

(Kənan Əkbərov)

Bismillahir - Rəhmair - Rəhim!

Mən Sevinci illərdir tanıyıram. Əvvəllər ikimiz də eyni məktəbdə müəllim işləyirdik. Sevinc bu günə qədər pədoqoji fəaliyyətini ən ağır şərtlərlə öləndə belə davam etdirib. İlədən kənarlaşsam da Sevincdən heç vaxt ayrılmadım. Bu illərin dostluğu bizi ailəvi yaxınlaşdırıb.

Bu yaxınlarda Sevincin böyük qardaşı İncilabın müalicə aldığıni eşdim. Onun tələşini anlayıb yardım etməyə çalışdım. Ətrafda həm Sevinci, həm qardaşını tanıyan dost, qohum hər kəs həyan olmağa çalışırdı. Lakin...

Artıq bir müddətdir ki, İncilab aramızdan ayrılıb. Bizim İslam aləminin hər bir müsəlmana aid itkiləri ilə barışması üçün 40 və 52 kimi maraqları var. Əvvəllər bu mənə o qədər də xoş gəlmirdi. Düşünürdüm ki, vidalaşmaya axı niyə bu qədər uzun zaman ayrılmalıdır. Ölüm onsuz da üzücüdür. Sonralar anladım ki, İslam dini o qədər humanist və mükəmməl bir dindir ki, hər şey çox dəqiqliklə ölçülüb. İnsan üçün doğmalardan qorpmay və ona adaptasiya vermək o qədər acı bir hadisədir ki, uzun zaman lazımdır ki, insanlar ona dəstək versinlər. Quranda xüsusi bir ayə qohum-əqrəbaların, həmçinin yaxınların bu mənada roluna aiddir.

Sizi inandırırım ki, bu günlər ərzində ona təskinlik verməyə belə çox əziyyət çəkdim. Təskinlik vermək əlimdən gəlmir. Odur ki, qələmdən kömək aldım:

**İstədim Əcəmdən namə göndərəm,
Qəlbim qan ağladı, boğdu mənə qəm.
Qəlbimin qanıyla yazdım naməni,
Həm kağız ağladı, həm mən, həm qələm.**

İncilabı elə Sevinc qəder tanıyıram desəm, yalan olmaz. Bacıları Fatiməni, Aminəni, Manyanı, Zülfüyənə də həmçinin. Digər qardaşı Fazıl da, cəmi ailə də, nəsil, "Sokar"ın kollektivi də bu itkidən sarsıldı.

İncilab ali təhsilli neft mühəndisi, Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısı idi. Mərhum alim Xoşbəxt Yusifzadə onu "ən ümidverici alim" hesab edirdi. Bu rəyi almaq hər alimə nəsih olmur. İncilab hələ gəncliyində bu ada sahiblənmişdi.

Məmmədov İncilab İbadulla oğlu 1961-ci il yanvar ayının sonlarında Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndində

sadə bir ailədə dünyaya gəlmişdi. Orta məktəbi həmin kənddə bitirib hərbi xidmətə yollandı. Həqiqi hərbi xidmətini Qazaxıstan Respublikasının Almatı və Cambul şəhərlərində keçib. Oradan valideynlərlə ilk təşəkkür və fəxrli-fərmanlar göndərildi. 80-ci illərin əvvəllərində hərbi xidmətini başa çatdırıb Bakıda Azərelektrotrem zavodunda əmək fəaliyyətinə başladı. Elə həmin il ali məktəbə - Az.DNSU-nə daxil oldu. O zaman heç yuxusuna gəlməzdi ki, o, burada təkcə öz problemlərini deyil, bütün ailəsinin də müharibədən aldığı ağrı-acını onlarla birlikdə çəkmək zorunda qalacaq. Bacısı oğlu şəhid düşəndə, ailə ciddi sar-

qədər adət etmişdi ki, indi yenidən yetim qalmalarına alışa bilmirdilər:

**Özüylə aparır köçsə dünyadan,
Heç kəsə dərdini danışmaz ata.
Çəkər hər zülümünü övladı üçün,
Sussa da baxılıb barışmaz ata.**

İncilab ata rolunu öz üzərinə çox erkən götürdü. Bu məsuliyyəti o qədər üroyinə yaxın buraxdı ki, öz şəxsi ailesinə vaxt ayıra bilmədi. Heç evlənməməsi bacılarının daim onu danlamasına səbəb olsa da həmişə susar, susardı...

Bəlkə ona görə o, məcburi köçkünlük yükü, ailə problemləri, elmi axtarışlar ondan daha çox güc və vaxt tələb edirdi. O isə hər yükün al-



BİR ALİM İTİRDİK!



sıntılar keçirəndə, doğma kəndləri düşmən əlində qalanda İncilab çox üzüldü. Atalarını itirəndə yenə həmin ümid yeri İncilab idi. Özü məcburi köçkün ailəsinə başına yığıb son gününədək onlara atalıq etdi. Ailənin bütün problemlərini onlardan qat-qat artıq çəkdi. Allah bu zəhmətkeş, ailə və Vətən təəssübkeşi olan alimin üroyinə tərər, biləyinə güc verdi, ailənin istiqbalı üçün onu seçdi. O da üzərinə götürdüyi bu missiyəni şəərəflə sonuna qədər yerinə yetirdi. Məskunlaşdıqları Masazır kəndinin marşrutla, elektrikle, nəz və telefolə təminatı, əhalinin rifahı üçün ələndən gələni etdi. Daim qazancından ehtiyaclarına və uşaq bağçalarına yardım edirdi. Lakin bunu həmişə gizli saxlamağa diqqət edərdi. Elmi sevirdi, daim təhsilini artırırdı. Aspiranturayı bitirib elmi dərəcə aldı, amma hey elmi yeillikləri izləyir, mütaliə edirdi.

Yuxarıda qeyd etdim ki, İncilabın ölümü ailəni sarsıtdı. Bu, həqiqətən belədir. Çünki, İncilab ailə üçün hər kəs, ən azı ata əvəzi idi. Ailə buna o

tına çiyin verər, kimsəyə şikayətlənməzdi. Ona görə ki, onu zəif görməsinlər və ondan kömək gözləyənlər ümidsiz olmasınlar. Bir ata ailəsi üçün nə etməldirsə, İncilab onu edirdi.

Bir alim kimi isə əvəzsiz idi. Gözəl nailiyyətləri vardı. Rəhbərlik onun işindən razı idi və hökumət də zəhmətini qiymətləndirmişdi. Mükafatlarının sayı-hesabı yox idi. Yüksək göstəricilərinə görə fəxri adlarla da təltif edilmişdi.

Uzun zaman Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin ən üzde olan əməkdaşlarından olmuşdur. Bütün şüurlu fəaliyyətini Azərbaycan əlminin, Bakı neft sənayesinin tədqiqinə həsr etmişdi...

Məmmədovlar ailəsinin kəderini öz kəderim kimi qarşıladım. İncilab mənə qardaş kimi idi:

**Ayrı düşsə belə doğma elindən,
Düşməz qardaş sözü bacı dilindən,
Yıxılsa qaldırar tutub ələndən,
Qardaş-bacı yükün ələndi qardaş.**

Oların anaları Bəyim xala İncilabı çox əzizləyər, həm də onunla fəxr edərdi. Yeri də vardı. Hər ana ister ki,

İncilab kimi oğlu olsun. Ataları İbadulla dayı (el arasında ona hamı kimi mənə də Qara dayı deyirdim) öyünəndə hamıya deyirdi ki, uşaqların içində ən çox İncilab mənə bənzəyir. İndi ruhları görüşüb yəqin.

İncilab hələ cavanlığında müdrik idi. Yəqin ki, yaşadığı onu vaxtında əvvəl böyütmüşdü. Zaman keçdikcə, elmi artıqca daha da müdrikləşdi. Lakin, ömrünün ən bəhərli, çox müdrik bir yaşında bəzi belə tez tərk etməsi hamımıza qəlbən incitdi. İllər elə tez keçdi, əzablar o qədər çox oldu ki, yəşamağa macal tapmadan qocaldıq.

Allah sənə rəhmət ələsin əziz qardaşım. Bu sətirləri yazmağa barmaq- larım, şüurum yanır. Ölüm haqdı. Amma sənə öldü düməyə heç qıymıram. Biz 60-lar hamımız İncilab nəsliyik. Adım İncilab qoyan çox düzgün seçib. Bizim vaxtımızda məşhur bir şeir vardı:

**Vaxtında gəlmişiz bu dünyaya biz,
Bu dünya yenidən qurulmalıydı.
Alovlar içində çalxanan dəniz,
Şəfəqlər qoyunda durulmalıydı.**

Əziz qardaşım, sən borcunu yerinə yetirərək var gücünlə mübarizə apardın. Nə xoş ki, Vətəninin əzadlığı uğrunda verdiyin qurbanlar da cavabsız qalmadı. Bu gün Füzuli, doğma Qaraxanbəyli kəndi əzad nəfəs alır, yenidən tikilir. Haqqında qayıbdı o yerlərdə başı uca gəzərək Vətən havasını udaydın. Sən bunları da doya-doya

yaşamalıydın İncilab! İndi bacılarım sənsiz səni arzulayır:

**Ağrılarım, acılarım dinnəyir,
Sən gedəndən bir gün üzüm gülməyir.
Bu dünyanı görəndə gözüm görməyir.
Yolun düşsə bu dünyaya birdə gəl!**

Allah onun bacılarının hamısına, qardaşı Fazilə, sevonlarına səbr versin. Biz bir alim, vətənpərvər itirdik. Acımız böyükdü. Lakin, gözəl əməlləri onu qəlbimizdə yaşadacaq.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Ağayeva Dilbər Rəhman qızı. Haqı Həsən Hüseyni və qəzetin redaksiya heyəti Elm və Təhsil Nazirliyi Geologiya və Geofizika İnstitutunun və ARDNŞ-in əməkdaşı

MƏMMƏDOV İNCİLAB İBADULLA oğlunun ölümündən kəderləndiklərini bildirir, bacıları Aminə, Fatimə, Manyə, Zülfüyə, Sevinc, həmçinin qardaşı Fazıl və doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir.



AĞAYEVA DİLBƏR
Azərbaycan Juralistlər Birliyinin üzvü, tarixçi-hüquqşünas